

Vlaams
Parlement

ingediend op **796** (2020-2021) – Nr. 3
23 juni 2021 (2020-2021)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Freya Saeys,
Katja Verheyen, Maaïke De Rudder en Koen Daniëls

over een totaalaanpak van kindermishandeling

Documenten in het dossier:
796 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Verslag

verzendcode: WEL

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het feit dat kindermishandeling een brede invulling heeft, waarbij het gaat om veel verschillende vormen van geweld en verwaarlozing ten aanzien van het kind in een zorgafhankelijke situatie, in acute tot chronische situaties en met lichte tot zeer ernstige gevolgen;
 - 2° de vele indicaties dat kindermishandeling in zijn verschillende vormen een veelvoorkomend probleem is in Vlaanderen;
 - 3° de vaststelling dat er in Vlaanderen een gebrek is aan wetenschappelijk onderbouwde prevalentiecijfers;
 - 4° de vaststelling dat de gemandateerde voorzieningen – de ondersteuningscentra jeugdzorg (OCJ's) en de vertrouwenscentra kindermishandeling (VK's) – geen uniforme aanpak hanteren, waardoor de aangeboden hulpverlening sterk kan verschillen naargelang van de voorziening waarin kinderen terechtkomen;
 - 5° de sterke fragmentatie van het jeugdhulpverleningslandschap in Vlaanderen, waarbij gedeelde verantwoordelijkheden kunnen leiden tot gedeelde onverantwoordelijkheid als de verschillende spelers hun werking onvoldoende op elkaar afstemmen;
 - 6° het feit dat, hoewel kindermishandeling vaak voorkomt, burgers niet goed in staat zijn om de signalen van (mogelijke) kindermishandeling te detecteren of terughoudend zijn om er melding van te maken;
 - 7° het feit dat een goede aanpak van kindermishandeling vraagt om een multidisciplinaire, sectoroverschrijdende aanpak;
 - 8° het feit dat de samenwerking tussen het parket en de politie enerzijds, en de hulpverlening anderzijds, als een succesfactor wordt gezien in de aanpak van kindermishandeling, maar toch niet structureel gebeurt;
 - 9° het feit dat er indicaties zijn dat er vandaag onvoldoende aanklappend en gezinsgericht gewerkt wordt, en dat de hulpverlening te lang te vrijblijvend wordt ingevuld, met vermijdbare uithuisplaatsingen van kinderen tot mogelijk gevolg;
 - 10° het feit dat het aanmelden bij een gemandateerde voorziening door hulpverleners nog te vaak als een administratieve belasting wordt ervaren en contexten daardoor te lang in de vrijwillige hulpverlening blijven;
 - 11° het feit dat daderhulpverlening als sluitstuk van een preventiebeleid maar beperkt is uitgebouwd en de parketten die daderhulpverlening op heel uiteenlopende wijzen toepassen;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° periodiek wetenschappelijk onderzoek uit te voeren naar de prevalentie van kindermishandeling om de evoluties doorheen de tijd te meten, alsook onderzoek naar de maatschappelijke kosten en de impact van kindermishandeling;
 - 2° in te zetten op sensibiliseringscampagnes voor ouders om het taboe op het vragen om hulp te doorbreken, zodat ouders op tijd hulp zoeken als hun draagkracht overschreden wordt of als ze opvoedingsondersteuning nodig hebben;
 - 3° in te zetten op jaarlijks terugkerende sensibiliseringscampagnes rond de signalen van kindermishandeling, ook gericht naar kinderen en via media die bij kinderen een voldoende groot bereik hebben;
 - 4° te sensibiliseren rond de grenzen van het beroepsgeheim, en de detectie en melding van kindermishandeling als een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid, en hulpverleners daarin ook te ondersteunen om die rol actief op te nemen, met een duidelijk toepasbaar afwegingskader of protocol voor de aanpak van kindermishandeling, alsook het hulpverleningslandschap beter bekend te maken;

- 5° te blijven inzetten op de bekendmaking en het vergroten van de slagkracht van de hulplijn 1712, de chat nupraatikerover.be en het forum Awel, en op het verminderen van de handelingsverlegenheid door mensen goed in te lichten over de mogelijke indicaties van kindermishandeling, alsook de mogelijkheid om daar anoniem melding van te maken;
- 6° de kindreflex verder uit te rollen naar de omgevingen waarin volwassenen intensief met kinderen in contact komen: bij leerkrachten, artsen, spoedgevalendiensten, CLB-medewerkers (CLB: centrum voor leerlingenbegeleiding), sportcoaches of begeleiders van andere hobby- en vrijetijdsactiviteiten;
- 7° een traject op te zetten om de zes VK's te stroomlijnen onder begeleiding van het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK), dat daarvoor de onderbouwing en tools aanbiedt op zo'n manier dat de lokale toegankelijkheid en regionale nabijheid verzekerd blijven, maar er toch een eenduidiger aansturing is;
- 8° één aanspreekpunt voor maatschappelijke noodzaak te realiseren;
- 9° een monitoring op te zetten van de dossiers die bij de gemandateerde voorzieningen worden aangemeld en de trajecten die vervolgens worden afgelegd zodat de resultaten van het gehanteerde beleid beter in kaart kunnen worden gebracht;
- 10° ervoor te zorgen dat het cliëntenforum een duidelijke signaalfunctie heeft, wat de verdediging betreft van de belangen van ouders, kinderen en gezinnen die in een vrijwillig hulpverleningstraject met een VK of OCJ zitten;
- 11° te werken aan een traject van vernieuwing in de jeugdhulp zodat er meer aanklappend kan worden gewerkt bij de ondersteuning van gezinnen en de grenzen van de vrijblijvendheid van de hulpverlening duidelijker worden afgebakend;
- 12° te werken aan een vernieuwing van het welzijnswerklandschap zodat gecoördineerde samenwerking tussen de verschillende spelers gefaciliteerd wordt en dat ook door te trekken naar de projecten Zorggarantie bij verontrusting bij jonge kinderen, waarvoor er ook nauwe afstemming met de ziekenhuizen nodig is;
- 13° te werken aan een duidelijk kader voor de jeugdhulpverlening, waarbij de klemtoon ligt op een continuüm aan mogelijkheden. De uithuisplaatsing van een kind is daarbij subsidiair en proportioneel, en vertrekt steeds van een aanklappende houding ten opzichte van de ouders en de eigen context om hun gedrag aan te passen, zodat het voor de kinderen weer veilig kan worden;
- 14° een forum uit te werken waarop alle Vlaamse actoren met betrekking tot kindermishandeling het thema met elkaar kunnen opnemen en waarop samenspraak met de federale actoren mogelijk is;
- 15° een vormingstraject voor nieuwe werknemers uit te werken ter voorbereiding van de specifieke taken van een jeugdhulpverlener;
- 16° verder in te zetten op permanente vorming en opvolging voor zowel de vrijwillige als de professionele hulpverleners die telefonische hulpverlening of hulpverlening via chat bieden, en de capaciteit en de openingsuren te optimaliseren op basis van de monitoring om te zorgen voor een zo goed mogelijke bereikbaarheid;
- 17° alle hulplijnen en chatboxen met betrekking tot hulpverlening samen te brengen in één digitaal kader zodat samenwerking en doorverwijzing gefaciliteerd kunnen worden;
- 18° meer in te zetten op de beschikbaarheid van kwaliteitsvolle begeleiding voor ouders en verder in te zetten op daderpreventie aan de hand van de risicotaxatie;
- 19° extra aandacht te schenken aan het recht op bijstand door een vertrouwenspersoon voor kinderen en jongeren in hulpverleningstrajecten met betrekking tot kindermishandeling;

- 20° de ketenaanpak en multidisciplinaire samenwerking rond intrafamiliaal geweld over de beleidsdomeinen heen te versterken en daarbij ook rekening te houden met de resultaten van het lopende onderzoek rond laagdrempelige toegang tot hulp bij intrafamiliaal geweld;
- 21° met het oog op goede nazorg ook op langere termijn contact te houden met kinderen en gezinnen na de stopzetting van de jeugdhulpverlening, en cliënten de mogelijkheid te geven om zelf altijd opnieuw contact te zoeken, als ze daartoe de behoefte voelen.